

УРОК № 1

Тема: Вступ. Що вивчає курс “Географія: регіони і країни”. Регіони світу (за класифікацією ООН). Джерела знань про регіони та країни світу

Роль географії в системі наук унікальна, бо формує уявлення про природу і про людське суспільство. В цьому році досліджуємо регіони та країни світу.

Країнознавство – географічна дисципліна, що комплексно вивчає країни та їхні регіони, систематизує й узагальнює різні дані про природу, населення, господарство, культуру.

Предмет вивчення – країни і регіони світу як єдину систему.

Об’єктом дослідження – є країни та їхні різноманітні складові: географічне положення, природно-ресурсний потенціал, склад і розселення населення, економічний стан і структура господарства.

Структура країнознавства

Регіон – термін виник на основі латинського кореня, який означає «область», «округ».

Регіон – певна історико-географічна область, що об’єднує території не менше як двох країн, мають межі і спільні особливості: природу, історію, економічний й соціальний розвиток, культуру.

Регіони різного масштабу:

Регіони першого порядку – частини світу.

Регіони другого порядку – субрегіони

Регіональний поділ світу за класифікацією ООН

ЗАВДАННЯ: Опрацюйте опорно-інформаційні схеми до теми.

А. Регіони світу за класифікацією ООН

РЕГІОНИ СВІТУ

група країн та територій, які мають спільне географічне положення, й вирізняються спільними рисами: природними, історичними, геополітичними, економічними, соціальними, культурними, етнічними, демографічними, туристично-рекреаційними та іншими

- виділив Статистичний відділ ООН задля здійснення статистичного аналізу процесів та явищ, що відбуваються у сучасному світі;
- поділ не має жодних політичних, економічних або інших чинників;
- не збігаються з материками або частинами світу.

МАКРОРЕГІОНИ (за геосхемою ООН) – 5

ЄВРОПА

45 країн (44 суверенні держави + 1 залежна територія)

субрегіони – 4:

- Західна Європа;
- Північна Європа;
- Південна Європа;
- Східна Європа.

АЗІЯ

51 країна (47 суверенних держав + 4 залежних територій)

субрегіони – 5:

- Східна Азія;
- Південно-Східна Азія;
- Південна Азія;
- Західна Азія;
- Центральна Азія.

ОКЕАНІЯ

27 країн (14 суверенних держав + 13 залежних територій)

субрегіони – 4:

- Австралія та Нова Зеландія (Австралазія);
- Мікронезія;
- Меланезія;
- Полінезія

АМЕРИКА

55 країн (35 суверенних держав + 20 залежних територій)

субрегіони – 4:

- Північна Америка;
- Центральна Америка;
- Південна Америка;
- Карибський басейн (Кариби).

АФРИКА

59 країн (54 суверенні держави + 5 залежних територій)

субрегіони – 5:

- Північна Африка;
- Західна Африка;
- Центральна Африка;
- Східна Африка;
- Південна Африка.

Б. Глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасного світу

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ

процес всесвітньої економічної, політичної, культурної та релігійної інтеграції та уніфікації

- зростає взаємозв'язок та взаємозалежність населення Землі в різних сферах діяльності: економіці, політиці, культурі, інформаційній сфері, технологіях, управлінні;
- життя більшості людей визначається процесами, що відбуваються поза межами країни їхнього проживання;
- сучасний світ перетворюється у єдину систему.

Позитивні наслідки

- посилення взаємозалежності світу;
- розширення економічних, політичних, культурних зв'язків;
- інформаційний обмін між усіма країнами.

Негативні наслідки

- зростання впливу на весь світ окремих країн, нав'язування їхніх цінностей, економічних та правових відносин;
- будь-який локальний збій може викликати глобальні потрясіння;
- загострення глобальних проблем людства.

В. Пізнавальна та конструктивна роль країнознавства у сучасному світі

КРАЇНОЗНАВСТВО

синтетична наука про політичну, соціальну, економічну та культурологічну сфери існування окремих регіонів, країн та світу в цілому

Пізнавальна та світоглядна роль

- накопичення та зберігання знань про географічну своєрідність регіонів та країн;
- формування географічної картини світу.

Конструктивна роль

- пошук раціонального устрою країн;
- підвищення рівня зовнішніх економічних і політичних зв'язків.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. Поясніть різницю між поняттями «материк» («континент»), «частина світу», «регіон світу».
2. Назвіть і покажіть на карті великі регіони світу. Порівняйте їх територіальний склад із частинами світу та материками.
3. Поясніть, у чому полягає глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасного світу.
4. У чому полягають позитивні та негативні наслідки глобалізації?
5. Поясніть роль країнознавства в сучасному світі.
6. Відшукайте на політичній карті світу держави, території яких розташовані водночас у двох частинах світу. З'ясуйте, до яких регіонів, за геосхемою ООН, їх віднесено.